

Pengene i Cuba (kort fortalt i 2009)

De økonomiske systemer er lidt komplicerede, men her forsøges med en simplificeret forklaring.

I Cuba er der 2 slags pengesystemer :

- **CUP** = Cubanske pesos
- **CUC** = Cubanske pesos convertibles

CUP

er den "gamle" valuta, som den alm. cubaner får sin løn udbetalt i, og som kan bruges til at købe i de specielle butikker, hvor der også skal bruges rationeringsmærker.

CUC

er den "nye" valuta, som bruges af alt, hvad der har relation til turisme. Med CUC kan man købe alt i de supermarkeder, som handler med CUC som betalingsmiddel, men priserne er høje, så det er med enkelte undtagelser kun turisterne, der kan handle dér. CUC har afløst den amerikanske dollar.

CUC kan veksles i alle banker og på alle hoteller, og der er ikke vekselgebyr (bortset fra kursforskelle).

CUC (ny) har billeder af monumenter
her José Martí monumentet

CUP (gammel) har billeder af "heltene"
her Che Guevara

Kort om pesos og dollars (samt lidt historie og samfund).

Tidligere var der CUP (Cubanske pesos) og Amerikanske dollars som brugbare betalingsmidler. Det på trods af, at der var et anstrengt forhold mellem USA og Cuba efter revolutionen i 1959, hvor den USA-venlige præsident Fulgencio Batista blev væltet og med ham den amerikanske mafia, der var begyndt at omdanne Cuba til et amerikansk turistmekka med casinoer osv.

Al amerikansk ejendom nationaliseredes og USA afbryder de diplomatiske forbindelser i 1961. Samme år godkender John F. Kennedy en amerikansk invasion i Svinebugten, men bliver slået af cubanerne.

Fidel Castro må nu reagere og vælge side. Da det ikke kan være USA, vælger Cuba at samarbejde med Sovjetunionen. Det fører også til krisen i 1962, hvor verden er tæt på en atomkrig, men Sovjetunionen aflyser i sidste øjeblik at opstille atommissiler på Cuba.

De stadig spændte forhold mellem USA og Cuba medfører embargoer (handelsrestriktioner) mod Cuba.

Da Østblokken kollapse i 1989-1990 mister Cuba også fordelene med handelsaftaler med østbloklandene. Det hele går i stå, og Cuba er i en katastrofal situation : en i forvejen dårlig økonomi, handelsblokade fra USA og begrænsede råstofmængder.

Det udnytter USA i 1996, da præsident Clinton underskriver Helms-Burton loven, der strammer grebet endnu mere.

F.eks. idømmes en Schweizisk bank i maj 2004 en bøde på 100 millioner dollars for at handle med Cuba, Iran og Irak. Et andet eks.: Hvis et handelsskib anløber Cubansk havn, får det forbud mod at lægge til i amerikansk havn de næste ½-2 år.

Dette får Fidel Castro til pr. 8. november 2004 at erklære dollar for død. Dollar er ikke mere gyldigt betalingsmiddel i Cuba, og betaling med amerikanske kontokort medfører en ekstra skat på 10 %.

Derfor skal vi som turister medbringe europæisk kontokort, f.eks. VISA, men allerbedst kontanter i form af Euro, Britiske Pund ell. Canadiske dollars.

På grund af disse embargoer mangler der altid råvarer og forbrugsvarer. Man kan ikke få reservedele til hverken biler eller maskiner.

På hjemvejen kørte vi f.eks. forbi et stort olieudvindingsområde, men ca. 2/3 af pumperne stod stille, for der var ikke noget at reparere dem med. Cuba kan således kun klare ca. 1/3 af sit energibehov og må importere. Hovedparten kommer fra Venezuela og Mexico, og betalingen er uddannelse af især læger. Andre varer f.eks. biler får man fra Kina ell. Canada, men al handel med udlandet er svært, når USA straffer handelspartnere.

Cuba er stadig et fattigt land set med økonomiske øjne, men som en ægte socialistisk stat er der ingen, der for alvor lider nød.

Vi ser heller ikke underernærede børn. Alle ser sunde og raske ud og er meget venlige.

Fidel Castro har sørget for, at Cuba har et meget veludviklet sundhedssystem, hvor alle har ret til gratis behandling. Man har således meget dygtige læger, som også europæiske patienter konsulterer (specielle øjne- og hjertesygdomme).

Tilsvarende er der et meget veludviklet uddannelsessystem, hvor alle har gratis uddannelse helt op på universitetsniveau. Til gengæld skal man så arbejde i Cuba efter uddannelsen og til en lille løn efter europæiske forhold.

Enkelte steder kan man opleve, at en gammel kone står og gnider sig på armen, når man går forbi. Det betyder, at hun gerne vil have et stykke sæbe (f.eks. hotelsæbe), for det er en stor mangelvare.

Raul Castro's magtovertagelse i 2008 førte hurtigt til ophævelse af forbud mod at købe PC, mobiltelefoner, ophold på strande og hoteller o.s.v. så der er "tøbrud" på vej. Den 20.07.2015 genoprettedes de diplomatiske forbindelser mellem USA og Cuba, så der er håb forude !

Værdier :

1 CUC (ny) svarer ca. til 6,75 Dkr

1 CUP (gl.) svarer ca. til 0,28 Dkr

1 månedsløn for en arbejder er på ca. 400 CUP svarende til 115,- Dkr. Hertil kommer rationeringsmærker, der som regel rækker til ½ måned. F.eks. 450 gram oksekød pr. voksen pr. måned.

En dygtig cigarruller på den fabrik, vi besøgte, kunne efter 8-9 md. øvelse opnå en månedsløn på 600 CUP, svarende til 175,- Dkr plus en bonusprovision for godt arbejde på 30 CUC, svarende til 200,- Dkr.

En uddannet læge tjener i størrelsesordenen 15,- til 20,- kr om dagen, og man ser dem ofte køre taxa og andre turisterhverv om aftenen.